

afgrænsning af den kreds, der kan virke som bisiddere i tjenestemandssager. Det er herom af styrelsesrepræsentanter anført, at anvendelsen af organisationsrepræsentanter som bisidder i det store antal sager gennem årene har virket fuldt ud efter sin hensigt, idet man herved kan yde tjenestemanden støtte gennem bistand fra en person, der som regel vil være godt kendt med forholdene i vedkommende styrelse, ligesom ønskelige diskretionshensyn varetages på passende måde. Herved har disciplinærsager også kunnet afvikles, uden at der påløber særlige udgifter. Bisidderens medvirken betragtes som tjenstlig opgave, således at der ikke sker løn-afkortning, og eventuelle befordringsudgifter dækkes. Der har herefter været fuld enighed om, at denne ordning også fremtidig bør fastholdes i videst muligt omfang som værende i både styrelsernes og tjenestemændenes interesse.

Den i de gældende bestemmelser indeholdte adgang til at benytte en advokat bør som hidtil stå åben i sager, hvor tjenestemanden eller hans organisation ønsker at gøre brug af juridisk bistand.

Det er dernæst overvejet, om andre end en repræsentant for vedkommende organisation eller en advokat bør kunne optræde som bisidder. Der tænkes herved særlig på tilfælde, hvor tjenestemanden ikke ønsker at gøre brug af en organisationsbisidder, men hvor sagen på den anden side ikke gør advokatbistand nødvendig. Man anser ikke behovet for anvendelse af andre bisiddere end de nævnte for stort og ville i hvert fald være betænkelig ved en bestemmelse, der f. eks. åbnede mulighed for anvendelse som bisidder af tjenestemandens ægtefælle, nære slægtninge eller venner. For imidlertid at imødekomme det behov, der måtte være for i sjældne tilfælde at anvende andre personer som bisiddere, foreslås det, at også en tjenestemand i vedkommende ministerium eller institution kan anvendes som bisidder. Det sikres herved også i disse tilfælde, at bisidderhvervet bliver varetaget af en person, der har fornøden indsigt til at udføre hvervet.

Der foreslås visse ændringer af de bestående regler om vidneførsel m. v., bl. a. under hensyn til den foreslåede adgang til i visse tilfælde at beskikke en person til at repræsentere styrelsen. Efter forslaget overlades det til forhørslederen at træffe bestemmelse om vidneførsel og om tilvejebringelse af andre bevisligheder.

Efter den i 1964 gennemførte partsoffentlighedslov er det en selvfølge, at tjenestemanden kan kræve udskrift af forhørsprotokollen samt afskrift af samtlige til denne knyttede bilag eller adgang til at gennemgå disse. En særlig bestemmelse herom i tjenestemandsløven må herefter anses for upåkræ-

vet. Den ændrede formulering tilsigter ikke nogen begrænsning af den adgang, som bisidderen efter gældende ret har til at afgive skriftlige indlæg på tjenestemandens vegne.

Spørgsmålet om vidnepligt er gjort til genstand for vurdering på baggrund af henvendelser fra forhørslederside om utilstrækkeligheden af de gældende bestemmelser. Efter de nugældende regler er kun tjenestemænd pligtige at afgive vidneforklaring, og dor gælder ikke vidneansvar som i retsplejen i øvrigt, men kun beføjelse til at fordrø vidneudsagn afgivet på ære og samvittighed. Der kan således ikke stilles krav om vidneforklaring af løst ansat personale og af personer uden for statstjenesten, hvilket har givet anledning til vanskeligheder med opklaring af visse sager. Der er ganske vist i retsplejelovens § 1018 adgang til i visse tilfælde at begære vidneforklaring optaget i retten, men denne bestemmelse er kun anvendt i undtagelsestilfælde. I en del tilfælde har man anmodet personer, som ikke var pligtige dertil, om at afgive forklaring under disciplinærførhør, uden at vedkommende har modsat sig dette, men man finder, at der er behov for fastere regler i tjenestemandsløven om spørgsmålet.

Man er herefter kommet til det resultat, at tjenestemandsløvens vidneregler i højere grad bør søges bragt på linje med reglerne i den almindelige retspleje. Det anses for ønskeligt at fastsætte pligt for alle ansatte, hvad enten de er tjenestemænd eller løst ansatte, til at afgive forklaring under ansvar om spørgsmål, der har berøring med det tjenstlige forhold, der er til undersøgelse. Udenforstående bør ikke pålægges pligt til at give møde og afgive forklaring, men hvis de efterkommer en opfordring til at møde og udtale sig, bør forklaringen afgives under sædvanligt ansvar. Retsforfølgning i anledning af afgivelse af urigtig forklaring må foregå under en på sædvanlig måde rejst straffesag.

Såfremt ansatte under staten eller udenforstående undlader at efterkomme en vidneindkaldelse eller vægrer sig ved at afgive forklaring, bør forhørslederen have adgang til at begære den pågældende afhørt ved underretten på det sted, hvor tjenestemandsførhørene afholdes, eller den pågældende bor.

Det er overvejet, hvilke regler der bør fastsættes om udlevering af forhørslederens beretning og eventuelle indstilling. Ved tidligere kommissionsbehandlinger af dette spørgsmål har man taget afstand fra udlevering såvel til bisidder som til vedkommende organisation. Efter forslag fra lønningskommissionen af 1943 blev der i stedet optaget en bestemmelse i 1946-lovens § 17, stk. 6, om, at den forhandlingsberettigede organisation i tilfælde, hvor alvorligere sanktioner overvejes, har krav på at få meddelelse